

Георгий Меркулович Лазарев

Хальмг тангьчин Западн района центр—Башанта поселкд бэйсн Георгий Меркулович Лазарев 18 настадан, 1943 джила Советск Цергин зерглэнд дуудгасмн. Тегэд, немшин фашизмлэ болсн дээр орцлад, күчр збргм баатран медулсн.

Будапешт балгэсна дээр, немшин деермч фашизмлэ ноолдгьнд баатр йовдл гаргьснлан, гвардий лейтенант Георгий Меркулович Лазарев 1944 джилн октябрин 30-д алгдсна хбөн, Советск Союзин Геройн нери түүнд зуугдсн.

★★★

★★★

★★★

Төмр хаалгь кбндлнь гардг, нерн уга нег орм. Диилхэр седчкхн, теругарн омг авсн куунэ дурн, болдар цутхгдсн немшин күчнэ бмнэс, нарта орчлнэгд ююнд болв чигн даргдшго збрг болдж зогсв. Тегэд, тер болд күчн тесдж чадлго, аргьан барад, хяру цухрсмн.

Будта намрин ддр билэ. Гвардейцнр, збргтэ офицер Чемель толгьачта, хортна батлсн харслтиг хамх цокад, немш фашистэрин цусан гоодж улсн мбэрэнь улм уралан, ки сулдхл уга, дэврв. Тер кевэрн хортиг кбблдэд, халжуднь төмр хаалгь болн шоссе ниилдг селэгьэр ордж ирэд, гер болгьна тэла гвардейцнр ноолдв. Аш суулднь эдн төмр хаалгьур гарад ирцхэв.

Эн батлсн газран геехлэ, күуцгдхэн медэд, дэврэд ордж йовх улсиг юн болвчн эсвэр зогсахан хортн хээв. Цусан барсн эднэ йовгн цергнэ зогсадж эс чадхлэ, эдндэн дбнь болдж, арв гар танк, бийснь йовдг товмуд ирв.

Гвардий лейтенант, комсомолец Георгий Лазаревин взвод батрдж, кевтсн газрин тус бэйсн ик моднас бшэтид кесг танк гарч йовхнэ үзгдв. Теднэ зүткдж йовхнэ—төмр хаалгь кбндлнэгднь давдг гардг орм ээлх. Тингхлэ, манахсин ээлсн селэн дакн хортна цоклгьнла харгьхмн.

Советск багь наста офицер Лазарев цань уга гидгэр тер тоотиг меджээнэ.

Танк ик моднас гарад иргьнлэнь, окопасн бндлээд, эврэннь салдсмудиг эргүлэд хэлэн—„ноолдхмн“—гидж келв. Тегэд, хортна йовгн цергин дэврлтиг тосдж, хамх цокх заквр бгв, бронейбойцикудт: минн докьягьэр эклдж хатн гидж келв.

Удсн уга, танк ббрдэд күрч ирв. Негнь болхлэ йир

ббрхн, нам шар ширтэ башнь деернь хар кирсмүд үзгджээнэ. Лазарев ганцхн уг келм цацу, бронейбойцикуд гвардейцнр Горобец Буренко хойр бшэтид машин деер товин сум асхв. Омн йовх танкд сумн тусад зогсв. Болв, хан йовдж, наадксьн улм уралан дэврэд йовна.

„Давад гарх,“ „кбмлх,“ „илджлх“...—гигьэд негт аамшгтэ, му ухан орад одв. Тер му ухагьан толгьагасн уга кегьэд, бндлээд хэлэхнэ, бронейбойкин расчегиг товин сумн тусад хорадж, танк улм ббрдэд йовна. Алгдсн уурмүдиннь ормд Лазарев бийн кевтв. Гарнь бронейбойкиг батар ббрджээнэ, нүднэ итклтэ, халгьнь тбс. Бронейбойкин хаджах а ба хойр танк хамхлтан гарад бээв.

Хортна машинд цббкрв. Болв, шавта аньгүд мет, галзурсн бшэти улм уралан зүткэд бэйснэ. Сумн чилдж йовна, танкин болд маньнагьэр хадж, олз уга. Одал болв, аргь нань уга—гих дунгэ болдж медгджээнэ.

Зуг болад уга, аргь одачн бэйснэ. Ленинск комсомолин

сургьмджар бссн, мана Горскнэ итклтэ үрнэ зүркнэ, салдсн ик зүркнэ цока бэйснэ. Теруг цока бэйтл, комсомольцин халдж одсн гарнь уутьхн окопин кинтрксн газриг ага бэйтл, бшэти куцлдан күршгонь мел ил. Лазарев цуг эврэннь збргэн цуглулад, гартан гранатс атхад, хортна болдар цутхгдсн машинд бмнэс тосв. Нег хайсн гранатнь тусл уга модна хаджуд оч хагьрв. Танк улм йовад, төмр хаалгьд күрч йовна.

—Анди, күрч чадшгоч! Эн ундчн советск гвардий зогсджана, гидж үклиг диилсн күн, амнь гархиннь бмн хээкрд, гранатсан атхад, танкин дор гүүгьэд орв...

Хальмг тангьчин нег бнцгд, хол Башантад бээх, буурл устэ ээдж! Эврэннь гаргьсн кбвүнэ збргм джиргьлин сүл агчминь чи үзсн угач. Эс таньдг венгерск газрт, төмр хаалгь кбндлнэгднь гардг нерн уга ормд, гвардейц кевэр, салдсн кевэр амнэ эн бгв. Эврэннь унтэ амэрн, болдар цутхсн немшин күчтэ машинэ хаалгьинэ, төмр махмударнь тееглдж, бшэтид наадк танкстнь чигн уралан йовдгинэ таслдж зогсав. Галзурад дэврдж бэйсн хортн, энүнэ цусар угьагдсн газриг давдг гарч чадсн уга.

Шидр дэн болджасн газрт ода тагч. Деерэс модна хамтхсд хурлзад унад бэйснэ. Зуг хая-хаяд ик холд тов хасн а соньсгднэ. Эннь, Лазаревин дээч уурмүднэ болн иньгүднэ, баатрин цогц деер андгьар тэвсн, нернь мартгдшг ууриннь бшэ авч, хортиг ода дардж йовхнэ болджана. Эдн немшин болн венгрин деермчнриг тамин амнур кббдж йовна, тамд күргэд уньгьахнэ ил.

Ах лейтенант М. КАЛАЧИНСКИЙ.

(Фронтной газетэс)